

RESUM

Títol: El Cos Plural. Dansa Integrada en la Inclusió. Una renovació de la mirada.

Presentada per: MARIA LUISA BRUGAROLAS ALARCON

Dirigida per: Dra. GEMA HOYAS FRONTERA

Aquesta recerca tracta sobre la teoria i la pràctica de la inclusió de persones amb diversitat en l'àmbit de la creació en dansa i el canvi de paradigma estètic que això representa en l'art actual. Des d'una anàlisi crítica, artística, social i cultural, el nostre propòsit és demostrar com l'entrada de persones amb diversitat funcional al món professional de l'escena i la dansa, aporta una renovació a l'art contemporani, tant pel replantejament de la imatge del cos com per la diversitat de les identitats representades. Així desenvolupem tres objectius generals: connectar la importància que nostra cultura atorga al cos com a lloc de control i instrument legitimador del poder amb l'absència de cossos amb diversitat funcional en els discursos artístics; analitzar com la inclusió de cossos tradicionalment nomenats *discapacitats* en les arts escèniques pot subvertir el caràcter normalitzador i sublimatori que aquestes han tingut pel que fa als models de cos; i demostrar com la Dansa Integrada en la qual participen persones amb i sense diversitat funcional, des d'un paradigma inclusiu, col·labora en la deconstrucció del cos homogeni i en la renovació de la mirada sobre l'art escènic. Per a això seguim una metodologia de caràcter interdisciplinari on els àmbits de coneixement utilitzats, des d'un enfocament crític, són: Arts Visuals, Dansa, Educació, Filosofia i Estètica, Sociologia i Estudis Culturals. És una recerca teòric-biogràfica de caràcter empíric, en la qual s'empren les eines dialèctiques, des d'una aproximació qualitativa, utilitzant el mètode recerca-acció. Com a resultats destaquem la localització de la Dansa Integrada dins de les Arts Inclusives, demostrant com ha estat pionera en les pràctiques que activen els models d'inclusió en l'àmbit artístic i educatiu. Hem inscrit la Dansa Integrada en el camp expandit de l'art a partir del descentrament de les pràctiques artístiques, en la dimensió performativa de l'art i en el paradigma d'identitats mòbils, situant-la com una pràctica artística que nodreix les seves produccions des d'un acte conscient de construir la realitat a través de l'exercici de la diferència, allunyant-la dels àmbits terapèutics o exclusivament socials. Hem constatat que els processos formatius van en directa relació amb l'obra, presentant la Improvisació, Contact Improvisació, i l'Educació Somàtica com a metodologies inclusives que aplicades en la Dansa Integrada donen cabuda en els processos d'aprenentatge a persones molt diferents, potenciant al màxim les capacitats de cadascuna i desenvolupant altres noves que es deriven de l'heterogeneïtat dels grups. Es creen així noves capacitats interdependents, ampliant la riquesa del discurs artístic,

oferint creacions escèniques amb identitats en flux i fent de la dansa un espai de transformació. Hem analitzat diversos artistes i companyies, constatant que la producció realitzada en Dansa Integrada/Inclusiva respon a diferents paradigmes, presentant diferents formes d'entendre la dansa i el cos. Concloem que els artistes que des de metodologies inclusives utilitzen la diferència com a motor de creació, transformant la seva realitat en un gest performatiu, són productors d'una dansa capaç de desestabilitzar les mirades que confinen al cos i a les persones en llocs fixos. I des d'aquí plantejem la necessitat d'una educació pública de les arts en sistemes inclusius que permeti a les persones amb diversitat optar a l'estudi de la dansa i arts escèniques.

Paraules clau: Dansa Integrada, Dansa Inclusiva, Diversitat, Arts Escèniques, Identitat, Discapacitat, Contact Improvisació, Moviment Somàtic.